

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Marci Valerij Martialis Epigram. lib. xiiij. diligenter
emendati**

Martialis, Marcus Valerius

Lugduni, 1518

Liber octavus

[urn:nbn:de:bsz:31-33175](#)

LIB. VIII.
M.V.MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBEROCTAVVS.

MPERATORI Domitiano Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salute m. Omnes quidē libelli mei domine, qbus tu famā, idest uitam, dedisti, tibi supplicant. Et puto pppter hoc legentur. Hic tamen qui operis nostri oclaus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruitur. minus itaq; ingenio laborandū fuit in cuius locun mate ria successerat. Quam quidez subinde aliqua iocorum mistura uariare tentauimus, ne coelesti uerecundiae tuae, laudes suas, que facilius te fatigare possunt, quā nos satiare, omnes uersus ingererent. Quamvis autē Epigrammata severissimis quoq; Et supremæ fortus nē uiris ita scripta sint, ut nimiam uerborum licentia affectasse uideatur, ego tamen illis non permisi, tam lasciuie loqui, quam solent, cum pars libri Et maior, Et melior ad maiestatē sacri nominis tui allegata sit, meo minerit non nisi religionis purificatione lustratus ac cedere ad tempa debere. Q uod ut custoditurum me lecturi sciāt, in ipso libello huius nomine, profiteri bre uissimo placuit Epigrammate.

Ad Librum suum.

Laurigeros Domini liber intrature penates

Disce, uerecundo sanctius ore loqui.

N uda recede Venus, non est tuus iste libellus,

Tu mhi, tu Pallas Cæsariana ueni.

Ad Ianum.

F astorum genitor, parenſq; Ianus,

M iii

E P I G.

Victorem modo cum uideret istri,
Tot uultus sibi non satis putauit,
Optauitq; oculos habere plureis,
Et lingua pariter locutus omni,
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promisit pylam quater senectam,
Addas Iane tuam pater, rogamus.

Ad Musam.

Quinque satis fuerunt, uel sex septemq; libelli,
Etnimum, quid adhuc ludere musa iuuat?
Sit pudor, & finis, iam plus nihil addere nobis
Fama potest, teritur noster ubiq; liber.
Et cum rupta situ Messalae saxa iacebunt,
A Itaq; cum Licini marmora puluis erunt,
Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
Ad patrias sedeis carmina nostra feret.
Finieram, cum sic respondit nona sororum,
Qui coma, & unguento sordida uestis erat.
Tu ne potes dulcissimis ingrate relinquere nugas?
Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
An iuuat ad tragicos soccum transferre cothurnos?
Aspera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister,
Oderit & grandis Virgo, bonusq; puer.
Scribant ista graues nimium, nimiumq; seueri,
Quos media miseros nocte lucerna uidet.
At tu Romano lepidos sale tingi libellos,
Agnoscat mores uita, legatq; suos.
Angusta cantare licet uidearis auena,
Dum tua multorum vincat auena tubam.
Ad Cæsarem Domitianum.
Quantus Io latias mundi conuentus ad aras

L I B . V I I I .

Suscipit, & soluit pro duce uota suo.
Nam nō hæc hominum Germanice gaudia tantum;
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum.

Dum donas Macer annulos puellis,
Desisti Macer annulos habere.

In Euctum.

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.
Ficta Saguntino cymbia malo luto.
Argenti furiosa sui cum stemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.
Laomedontea fuerant hæc pocula mense,

Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyra.

Hoc cratero ferox commisit prælia Rhetus
Cum lapythis, pugna debile cernis opus.

Hi duo longæ uo censemur Nestore fundi,
Pollice de pylio trita columba nitet.

Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis
Largius Aeacides, & bilit ipse merum.

Hæc propinanuit Bitiae pulcherrima Dido,
In patera phrygio cum data cena uiro est.

Miratus fueris cum prisca tore umata multum,
In Priami cyathis Astyanacta bibes.

In Cinnam.

Hoc agere est causas, hoc dicere Cinna diserte,
Horis Cinna decem dicere uerba nouem.

Sed modo Clepsydras ingenti uoce petisti
Quatuor, o q̄tum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Ianæ licet uelocibus annis,
Et reuoces uultu sœcula longa tuo.
Te primum pia tura rogent, te noce salutent.

M iiiij

E P I G.

P urpura te felix, te colat omnis honos.
T u tamen hoc maius, latiae quo d contigit urbi
M ense tuo reducem Jane uidere deum.

Ad Quintum.

S oluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
L ippus Hylas, luscus uult dare dimidium.
A ccipe quam primum, breuis est occasio lucri,
S i fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso.

E mit lacernas milibus decem Bassus
T yrias coloris optimi, lucrifecit,
A deo bene emit? inquis, immo non soluit.

Ad Cæsarem Do.

P eruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem,
Nam populi uoceis a udit & ille tui.
S armaticas etiam genteis Istrumq; , Getasq;
Letitiae clamor terruit ipse nouæ.
D um te longa sacro uenerantur gaudia circos,
N emo quater missos currere sensit equos.
N ullum Roma ducem, nec te, sic Cæsar amauit.
T e quoq; iam non plus, ut uelit ipsa, potest.

Ad Priscum.

V xorem quare locupletem ducere nolim,
Q ueritis, uxori nubere nolo meæ.
I nferior matrona suo sit Prisci marito,
N on aliter fiunt foemina, uirq; pares.

Ad Gargilianum.

M orio dictus erat uiginti milibus emi,
R edde mihi nummos gargiliane, sapit.

In Crudelem amicum.

P allida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
M ordeat & tenerum fortior aura nemus.

L I B E R . V I I I .

Hibernis obiecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fece diem.
At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,
In qua nec boreas ipse manere uelit.
Si habitare iubes ueterem crudelis amicum,
Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Ad Domitianum.

Dum noua pannonicæ narratur gloria belli,
Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem.
Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
Et ditant latias tertia dona tribus.
Hos quoq; secretos memorabit Roma triumphos,
Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.
Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
Principis est uirtus maxima, nosse suos.

In Ciperum.

Pistor qui fueras diu Cipere,
Nunc causas agis, & ducenta queris,
Sed consumis, & usq; mutuaris.
A pistore Cipere non recedis,
Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum.

Egi Sexte tuam pactus duo millia causam,
Misisti nummos quot mihi? mille, quid est?
Narrasti nihil inquis, & a te prodita causa est,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium.

Sic tua Cirini promas Epigrammata uulgo,
Ut mecum possis uel prior ipse legi,
Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici,
Carior ut mea sit, quam tua fama tibi.
Sic Maro nec calabri tentauit carmina Flacci,

E P I G.

Pindaricos posset cum superare modos.
Et Vario cessit Romani laude cothurni,
Cum posset tragico fortius ore loqui.
Aurum, et opes, et rura frequens donabit amicus,
Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna.

Pauper uideri nult Cinna, et est pauper.

Ad Varum.

Cum facias uersus nulla non luce ducentos,
Vare nihil recitas, non sapi, atque sapi.

Ad Luciferum.

Phosphore redde diem, qd gaudia nostra moraris?
Cæsare uenturo Phosphore redde diem.

Roma rogat, placidi nunquid te pigra Bootæ
Plausta uehunt, lento quod nimis igne uenis?
Le deo poteras abducere Cyllaron astro,

Ipse suo cedet nunc tibi Castor equo.

Quid cupidū titana tenes, iam Xanthus, et Aethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

Tarda tamen nitide non cedunt sydera luci,
Et cupit Ausonium luna uidere ducem.

Iam Cæsar uel nocte ueni, sint astra licebit,
Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

Inuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum,
Hibrida sum, si das Gallice uerba mihi.

Ad Rusticum.

Esse tibi uideor saeuus, nimiumq; gulosus;
Qui propter coenam Rustice cedo cocum.

Sil leuis ista tibi flagrorum causa uidetur,
Ex qua uis causa napulet ergo cocuss?

Ad Cæsarem Do.

L I B E R . V I T T I I .

S i quid forte petam timido, graciliq; libello,
Improba non fuerit si mea charta, dato.
E t si non dederis Cæsar, permitte rogari,
O ffendunt nunquam tura, precesq; Iouem.
Q ui fingit sacros auro, uel marmore uultus,
N on facit ille deos, qui rogat ille facit.

In Oppianum.

V idisti semel Oppian et tantum
Aegrum me male, sape te uidebo.

Ad Cæsarem Domitianum.

N on tot in eois timuit gangeticus aruis
R aptor, in hircano qui fugit albus equo.
Q uot tua Roma nouas uicit Germanice tigreis,
D elicias potuit nec numerare suas.
V ict erythræos tua Cæsar arena triumphos,
E tuloris opes, diuitiasq; Dei.
N am cum captiuos ageret sub curribus Indos,
C ontentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum.

M unera qui tibi dat locupleti Gaure, seniq;
S is apis, & sentis, hic tibi ait, morere.

De Partheniana toga.

D ic toga facundi gratum mihi munus amici,
E ssē uelis cuius fama, decusq; gregis?
A ppula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Q ua saturat calabris culta Galesus aquis.
A ntartes siacus stabuli nutritor hiberi
B æthis in Hesperia te quoq; lauit aqua?
A nt tua multifidum numerauit lana Timauum,
Q uem prius astrifero Cyllarus ore bibit.
T enec Amycleo decuit linere ueneno,
N ec Miletus erat uellere digna tuo.

E P I G.

Lilia tu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,
Et Tyburtino monte quod albet ebur.
S partanus tibi cedet olor, Paphiaeq; columbae.
Cedet erythreis eruta gemma uadis.
S ed licet haec primis niuib; fint emula dona,
Non sunt Parthenio candidiora suo.
Non ego prætulerim Babylonica pista superbe,
Texta Semiramia qua uariantur acu.
Non Athamanteo potius me mirer in auro,
A elium dones si mihi Phrixè decus.
O quantos risus' pariter spectata mouebit,
Trita palatina uestra lacerna toga.

De Distichis.

Disticha qui scribit (proto) uult breuitate placere,
Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?
De Spectaculo Scœuole.
Qui nunc Cæsarea lusus spectantur harenæ,
Temporibus Brutii gloria summa fuit.
A spicis, ut teneat flamas, penaq; fruatur
Fortis, et attonito regnet in igne manus.
Ipse sui spectator adestr, et nobile dextræ
Funus amat, totis pascitur illa sacriss.
Quod nisi rapta foret nolenti pena, parabat
Senior in laxos ire sinistra focos.
Scire piget post tale decus, quid fecerit ante,
Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle Dento fateris,
Coniuge qui ducta iura paterna petis.
S ed iam supplicibus dominum lassare libellis
Desine, et in patriam serus ab urbe redi.
Nam dum tu longe deserta uxore, diuq;

L I B . V I I I .

Treis quæris natos, quatuor inuenies,

De Columba Aretullæ.

A era per tacitum delapsa sedentis in ipsos

F luxit Aretullæ blanda columba sinus.

L userat hoc casus, nisi inobseruata maneret,

P ermissaq; sibi mollet abire fuga.

S imeliora piæ fas est sperare sorori,

E t dominum mundi flectere uota ualent.

H æc a Sardois tibi forsitan exulis oris

F ratre reuersuro nuntia uenit auis.

A d Paulum de Phiala.

D e prætoritia folium mihi Paule corona

M ittis, & hoc Phialæ nomen habere iubes,

H ac fuerat nuper nebula tibi pægma perunctum,

P allida quam rubri diluit unda croci.

A n magis astuti derasa est ungue ministri

B ractea, de fulcro quod reor esse tuo?

I lla potest culicem longe sentire uolantem,

E t minimi penna papilionis agi.

E xiguæ uolitat suspensa napore lucernæ,

E t leuiter fuso rumpitur icta mero.

H oc linitur sputo Iani cariota calendis,

Q uam fert cum paruo sordidus asse cliens.

L enta minus gracili crescunt colocasia filo.

P lena magis nimio Lilia sole cadunt.

N ec uaga tam tenui discursat aranea tela,

T am leue nec bombix pendulus urget opus.

C rassior in facie uetule stat creta Fabulæ.

C rassior offensæ bullæ tumescit aquæ.

F ortior intortos seruat uesica capillos,

E t mutat latias spuma bataua comas.

H ac cute ledæo uestitur pullus in ouo,

E P I G.

T alia lunata splenia fronte sedent,
Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis?
M ittere cum possis uel coclare mihi?
M agna nimis loquimur, cocleam cu; mittere posses,
D eniq; cum posses mittere Paule nihil.

In Iactatorem.

A rchotypum Myos argentum te dicas habere,
Quod sine te factum est, hoc magis archetypū est.

In Pessimos coniuges.

C um sitis similes, paresq; uita,
V xor pessimā, pessimus maritus,
M iror, non bene conuenire uobis.

Ad Cæsarem Do.

R egia pyramidum Cæsar miracula ride,
I am tacet eoum barbara Memphis opus.

P ars quota parrhasiæ labor est Mareoticus aula,
C larius in toto nīl uidet orbe dies.

S eptenos pariter credas assurgere monteis,
T hessalicum breuior Pelion ossa tulit.

A ethera sic intrat, nitidis ut conditus astris
I nferiore tonet nube serenus apex.

E t prius arcano satietur lumine Phoebi,
N ascentis Circe quam uidet ora patris.

H æc Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,
P ar domus est ecclœ, sed minor est domino.

Ad Polycarmum.

Q uod Caietano reddis Polycarme tabellas,
M illia te centum non tribuisse putas?
D ebuit hæc inquis, tibi habe Polycarme tabellas,
E t Caietano milia crede duo.

Ad Meliorem.

Q ui præstat pietate pertinaci

L I B . VII I .

S ensuro bona liberalitatis,
C aptet forsitan, aut uicem reposcat.
A t si quis dare nomini relicto
P ost manes tumulumq; perseueret,
Q uerit quid nisi parcus dolere?
R efert sis bonus, an uelis uideri?
P ræstas hoc Melior sciente fama,
Q ui sol ennibus anxius sepulti
N omen non sinis interire Blæsi,
E t de munifica profusus arca
A d natalicum diem colendum
S cribarum memori, piæq; turbæ
Q uod donas, facis ipse Blefianum.
H oc longum, tibi uita dum manebit,
Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum.

Q ui pallatinæ caperet conuiua mensæ,
A mbrosiasq; dapes, non erat ante locus.
H ic haurire decet sacrum Germanice nectar,
E t Ganymedea pocula mixta manu.
E sse uelis (oro) serus conuiua tonantis,
A ttu si properas Iuppiter, ipse ueni.

Ad Priapum.

N on horti, neq; palmitis beati,
S ed rari nemoris Priape custos,
E x quo natus es, & potes renasci,
F uraceis moneo manus repellas,
E t Siluam domini focis reserues.
S i defecerit hoc, & ipse lignum es.

Ad Faustinum.

T ristis Athenagoras non misit munera nobis,
Q ue medio brumæ mittere mense solet.

EPIG.

A n sit Athenagoras tristis, Faustine uidebo,
M e certe tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem.

S ite sportula maior ad beatos
N on corruperit, ut solet, licebit
D e nostro Matheo centies laueris.

In Fabium, & Christillam.

E ffert uxores Fabius, Christilla maritos,
E uneredamq; toris quassat uterq; facem.
V ictores committe Venus, quos iste manebit
E xitus, una duos ut libitina ferat.

Ad Titulum.

T itulle moneo, uiue semper, hoc serum est,
S ub paedagogo cæperis licet, serum est,
A ttu miser, Titulle nec senex uiuis,
S ed omne limen conteris salutator,
E t mane sudas urbis osculis udus,
F oroq; triplici sparsus ante equos omneis,
A edemq; Martis, & colosson Augusti
C urris per omneis tertiasq;, quintasq;.
R ape, congere, aufer, posside relinquendum est.
S uperba densis arca paleat nummis,
C entum explicitur pagina Kalendarum,
I urabit hæres te nihil reliquisse,
S upraq; pluteum te idente uel saxum,
F artus papyro dum tibi torus crescit,
F lenteis superbus basiabit eunuchos,
T uoq; tristis filius, uelis, nolis.
C um concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum.

P riscus ab ætnæis mihi Flacce Terentius oris
R edditur, hanc lucem lactea gemma notet,

Defluat, &

L I B E R . V I I I .

D efluat, & lento splendescat turbida limo.

A mphora centeno consule facta minor.

C ontinet nox quando meis tam candida mensis?

T am iusto dabitur quando calere mero?

C um te Flacee mihi reddet cythereia Cypros,

L uxuriæ fiet tam bona causa meæ.

Ad Cestum.

Q uanta tua est probitas, quæta est præstantia formæ

C este puer, puero castior Hippolyto.

T e secum Diana uelit, doceatq; naturæ,

T e Cybele secum uellet habere phryga.

T u Ganymedeo poteras succedere lesto,

S ecurus domino basia sola dares.

F elix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,

E t quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie se tondentem.

P ars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est.

P ars uulsa est, unum quis putet esse caput?

De Abolla Crispini.

N escit cui dederit tyriam Crispinus abollam,

D um mutat cultus, induit uirq; togam.

Q uisq; habes humeris sua munera redde, precamur,

N on hoc Crispinus te, sed abolla rogat.

N on quicunq; capit saturatas murice uestis,

N ec nisi delitijs conuenit iste color.

S ite præda iuuat, scediq; insania lucri,

Q uo possis melius fallere, sume togam.

De Aspro.

F ormosam plane, sed cæcus diligit Asper,

P lus ergo, ut res est, quam uidet asper, amat.

Ad Cæsarem Domitianum.

Q uanta Gigantei memoratur mensa triumphi.

N

E P I G.

Quantaq; nox superis omnibus illa fuit.

Qua bonus accubuit genitor cum Phoebe deorum,

Et licuit faunis poscere uina Iouem.

Tanta tuas celebrant Cæsar coniuia laurus.

Exhilarant ipsoſ gaudia nostra deos.

Vescitur omnis eques tecum, populusq; patresq;

Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.

Grandia pollicitis quanto maiora dedisti,

Promissa est nobis sportula, Recta data est.

De Phiala Ruffi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? an ne Myronis?

Mentoris hac manus est? an Polyclete tua?

Liuescit nulla caligine fusca, nec odit

Exploratores nubila massa focos.

Vera minus flauo radiant electra metallo,

Et nimium felix pustula uincit ebur.

Materiae non cedit opus, sic alligat orbem;

Plurima cum tota lampade luna nitet.

Stat caper ælio Thebani uellere Phryxi

Cultus, ab hoc mallet uecta fuisse soror.

Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, & tu

Ipse tua pasci uite Lyæe uelis.

Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis.

Palladius tenero lotos ab ore sonat.

Sic methymneo ganisus Arione delphin

Languida non tacitum per freta uexit onus.

Imbut egregium digno mihi nectare munus

Non grege de domini, sed tua Ceste manus.

Ceste decus mente misce setina, uidetur

Ipse puer nobis, ipse sitire caper.

Det numerum cyathis instantis litera Ruffi,

Author enim tanti muneris ille mihi.

LIBER. VIII.

S i Telethusa uenit, promissaq; gaudia portat,
S eruabor dominae Ruffe triente tuo.

S i dubia est, septunce trahar, si fallit amantem,
V tingulem curas, nomen utrung; bibam.

Ad Ceditianum.

T onforem puerum, sed arte talem,

Q ualis nec thalamis fuit Neronis,

D rusorum cui contigere barbae,

A equandas semel in genas rogatus

R usso Ceditiane commodauit,

D um iussus repetit pilos eosdem.

C ensura speculi manum regente,

E xpungitq; cutem, facitq; longam

D etonsis epapharesim capillis,

B arbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam.

F ormosissima quæ fuere, uel sunt,

S ed uilissima quæ fuere, uel sunt,

O quam te fieri Catulla uellem

F ormosam minus, aut magis pudicam.

Ad Cæsarem Do.

M agna licet toties tribuas maiora daturus

D ona, ducum uictor, uictor & ipse tui.

D iligeris populo non propter præmia Cæsar,

P ropter te populus præmia Cæsar amat.

Ad Eudem de Leone.

A uditur quantum Massyla per auid murmur,

I nnumero quoties silua Leone furit.

P allidus attonitos ad plena mapalia pastor

C um renocat Tauros, & sine mente pecus,

T antus in ausonia fremuit modo terror arena,

Q uis non esse gregem crederet? unus erat.

N ii

E P I G.

Sed cuius tremerent ipsi quoq; iura leones,
Cui diadema daret marmore picta nomas.
O quantum per colla decus, quem spargit honorem,
Aurea lunata cum stetit unda iubæ.
Grandia quam decuit latum uenabula pectus,
Quantaq; de magna gaudia morte tulit.
Vnde tuis libye tam felix gloria filius?
A Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
An magis herculeo Germanice misit ab astro
Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?
Ad Flaccum.
Temporibus nostris ætas cum cedat auorum,
Creuerit & maior cum duce Roma suo,
Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
Nec quenquam tanta bella sonare tuba.
Sunt Mecenates, non deerunt Flacce Marones,
Virgiliumq; tibi uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miseræ uicina Cremonæ,
Flebat & abductas Tityrus æger oves.
Risit Thuscus eques, paupertatemq; malignam
Reppulit, & celeri iussit abire fuga.
Accipe diuitias, & uatum maximus esto,
Tu licet & nostrum dixit Alexianimes.
Stabat domini mensis pulcherrimus ille
Marmorea fundens nigra falerna manu.
Et libata dabat roseis carchesia labris,
Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
Excidit attonito pinguis Galathea poete,
Thestylis & rubras messibus usta genas.
Protinus Italianam concepit, & armis, uirumq;
Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
Quid Varios, Marsosq; loquar, ditataq; natum

L I B . V I T T.

Nomind, magnus erit quos numerare labor?
Ergo ero Virgilius si munera Mecenatis
Des mihi Virgilius, non ero, Marsus ero.

De Picente.

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnis
Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.
Collegitq; sinu fragmenta nouissima fracti
Oris, et aggesta contumularunt humo.
Ossa licet quandam defuncti non legat hares,
Hoc sibi iam Picens presulit officium.

In Artemidorum.

Cum tibi tam crassa sint Artemidore lacernæ,
Possum te Sagarim iure vocare meum.
In Luscum furem.

A spicis hunc uno contentum lumine, cuius
Lippa sub attrita fronte lacuna patet.
Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
Non fuit Autolyci tam piceata manus.
Hunc tu coniuiam cautus uitare memento,
Tunc furit, atque oculo luscus utroq; uidet.
Pocula sollicici perdunt, ligulasq; ministri,
Et latet in tepido plurima mappa sinu.
Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit,
Et testus lenis sepe duabus abit.
Nec dormitantem uernam fraudare lucerna
Erubuit fallax, ardeat illa licet.
Si nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa.
Circuit, et soleas surripit ipse suas.

In Claudiam.

S umma palatini poteras aquare colossi;
Si fieres brevior Claudia sexquipede.

In Carinum.

N iiii

EPIG.

Luet Carinus, rumpitur, furit, plorat.
Et querit altos, unde pendeat, ramos.
Non iam quod orbe cantor, & legor totos,
Nec umbilicis quod decorus, & cedro
S pargor per omneis, Roma quas tenet, genteis,
S ed quod sub urbe rus habemus aestuum,
V elumurq; mulis non ut ante conductis
Q uid imprecabor o Seuere liuentis?
H oc opto mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

S cribit in aduersa Picens Epigrammata charta,
Et dolet, auerso quod facit illa deo.

De Aulo.

Thestylon Aulus amat, sed nec minus ardet Alexini,
For sitan & nostrum sic Hyacinthon amat.
I nunc, & dubita, uates an diligat ipsos,
D elicias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum.

V t poscas Clyte munus, exigasq;
V no nasceris octies in anno,
E t solas puto, tres uic, quatuor ne
N on natalitiis habes calendas.
S it uultus tibi lenior licebit
Tritis littoris aridi lapillis,
S it moro coma nigrior caduceo.
V incas mollicie tremente plumas.
A ut massam modo lactis alligati,
E t talis tumor excitet papillas,
Q uales cruda uiro puella feruat.
T u nobis Clyte iam senex uideris,
T am multos quis enim fuisse credas
N atales Priami, Nestoris ne?

L I B . V I I I .

S it tandem pudor, & modus rapinis.

Q uod si ludis adhuc, semelq; nasci

V no iam tibi non sat est in anno,

N atum te Clyte nec semel putabo.

Ad Domitianum.

H ic ubi fortunæ reduceis fulgentia late

T emplo nitet, foelix area nuper erat.

H ic stetit arctoi formosus puluere belli

P urpureum fundens Cæsar ab ore iubar.

H ic lauro redimita comas, & candida vultu

R oma salutauit uoce, manuq; ducem.

G rande loci meritum testantur & altera dona,

S tat sacer edomitis gentibus arcus ouans.

H ic Gemini currus numerat elephantas frequenter,

S sufficit immensis aureus ipse ingis.

H ec est digna tuis Germanice porta triumphis,

H os aditus urbem Martis habere decet.

De Conf. Silii.

A ugusto pia tura, uictimasq;

P ro nostro date Silio camœna.

B issenos iubet en redire fasceis

N ato consule, nobiliq; uirga,

V atis Castalian domum sonare.

R erum prima salus, & una Cæsar,

Gaudenti superest adhuc quod optet

F oelix purpura, tertiusq; consul.

P ompeio dederit licet senatus,

E t Cæsar genero sacros honores,

Q uorum pacificus ter ampliavit

Ianus nomina, Silius frequentes

M anuit sic numerare consulatus.

In Cæcilianum.

N 111

E P I G.

Horas quinqz puer nondum tibi nuntiat, & tum
I am conuina mihi Cæciliæ uenis.

Cum modo distulerint rauca uadimonia chartæ,
Et floralitas lasset arena feras.

Curre age, & illos reuoca Caliste ministros,
S ternantur lesti Cæciliæ sede.

Caldam poscis aquam, sed nondum frigida uenit,
Alget adhuc nudo clausa culina foco.

Mane ueni potius, nam curte quinta moretur?
Aut cur non sero Cæciliæ uenis?

Ad Entellum.

Qui corcyraei uidit pomaria regis,
Rus Entelle tue præferat ille domus.

Inuida purpureos urat ne bruma racemos,
Et gelidum Bacchi munera frigus edat.

Condita perspicua uiuit uindemia gemma,
Et tegitur fœlix, nec tamen una latet.

Femineum lucet sic per bombycina corpus,
Calculus in nitida sic numeratur aqua.

Quid non ingenio uoluit natura licere?
Aut umbrum sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram.

Miraris ueteris Vacerra solos,
Nec laudas nisi mortuos poetas.

Ignoscas petimus Vacerra, tanti
Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerua.

Quanta quies placidi, tanta est facunda Nerue,
Sed cohibet uires, ingeniumqz pudor.

Cum siccare sacrum largo permessida posset
Ore, uerecundam maluit esse fitim.

Pieriam tenui frontem redimere corona

L I B E R . V I I I .

C ontentus, fame nec dare uela suæ.
S ed tamem hunc nostri seit temporis esse Tibullum,
C armina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumianum.

Q uatuor argenti libras mihi tempore brumæ.
M isisti ante annos Posthumiane decem.
S peranti plureis, nam stare, aut crescere debent,
M unera, uenerunt plus ue minus ue dueæ.
Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.
L ibra fuit quinto septitiana quidem.
B esalem ad scutulam sexto peruenimus anno,
P ost hunc in cotula rasa felibra data est.
O statius ligulam misit sextante minorem,
N onus aculeolos in coclare tulit.
Q uod mittat nobis, decimus iam non habet annus.
Q uatuor ad libras Posthumiane redi.

Ad Librum suum.

N ondum murice cultus, asperoq;
M orsu pumicis aridi politus.
A rtanum properas sequi libelle
Q uem pulcherrima iam redire Narbo,
D octi patria Narbo Votieni
Ad leges iubet, annuosq; fasceis,
V otis quod paribus tibi petendum est,
C ontinget locus ille, & hic amicus.
Q uam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

I nstanti, quo nec sinnerior alter habetur,
P ectore, nec niuea simplicitate prior.
S id dare uis nostræ uires, animosq; Thalie,
E t uictura petis carmina, da, quod amem.
C ynthia te ualeam fecit laetare Properti.

E P I G.

Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
Lesbia dictauit docte Catulle tibi.
Non me pelignus, nec spernet Mantua uatem,
S iqua Corynna mihi, si quis Alexis erit.
In malum medicum.
Hoplomachus nunc es, fueras Ophthalmicus ante,
Ecce isti medicus, quod facis Hoplomachus.
De Gallo lingono.
Dum repetit sera conductos nocte penateis
Lingonus a recta, flaminiaq; recens.
Expulit offenso uitiatum pollice talum,
Et iacuit toto corpore fusus humili.
Quid faceret Gallus, qua se ratione moueret?
Ingenti domino seruulus unus erat.
T am macer, ut minimā posset uix ferre lacernam,
Succurrerit misero easus, opemq; tralit.
Quatuor inscripti portabant uile cadaver,
Accipit infelix qualia mille rogos.
H os comes iuualidus submissa uoce precatur,
Vt quocunq; uelint corpus inane ferant.
Permutatur onus, stipataq; tollitur alte
Grandis in angusta sarcina sandapila.
H ic mihi de multis unus Lucane uidetur,
Cui merito dici mortue Galle potest.
In Gallicum.
Dic uerum mihi Marce, dic amabo,
Nil est, quod magis audiam libenter.
Sic, & cum recitas tuos libellos,
Et causam quoties agis clientis,
Oras Gallice me, rogasq; semper,
D urum est me tibi, quod petis, negare.

LIBER. VIII.

Ero uerius ergo quid sit, audi.
Verum Galice non libenter audis.

Ad Liberum amicum.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,
Liber in eterna uiuere digne rosa,
Si sapis, assyrio semper tibi criminis amomo
Splendeat, & cingant florea serta caput.
Candida nigrescant uetulo cristalla falerno,
Et calet blandi mollis amore torus.
Qui sic uel medio finitus uixit in aeuo.
Longior huic facta est, quam data uita fuit.

De Ludis Stellæ.

Quos cuperet phlegraea suos uictoria ludos,
Indica quos cuperet pompa Lyæ tuos.
Ecce Hyperborei celebrator Stella triumphis,
O pudor, o pietas, & putat esse parum.
Non illi satis est turbato sordidus auro
Hermus, & hesperio qui sonat orbe tagus.
Omnis habet sua dona dies, nec linea diues
Cessat, & in populum multa rapina cadit.
Nunc uenient subitis lasciuia numismata nymbis,
Nunc dat spectatas tessera larga feras.
Nunc implere sinus securos gaudet, & absens
Sortitur dominos, nec laceratur anis.
Quid numerem currus, terdenaq; præmia palmae,
Quæ dare non semper consul uterq; solet?
Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,
Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam.

Omnes aut uetulas habes amicas,
Aut turpeis, uetulisq; sediores.
Has ducis comites, trahisq; tecum

E P I G.

P er conuinia, porticus, theatra.

S ic formosa Fabulla, sic puella es.

Ad Domitianum.

S anchorum nobis miracula reddis auorum,

Nec pateris Cæsar sœcula cana mori.

C um ueteres latiae ritus renouantur arenae

Et pugnet uirtus simpliciore manu.

S ic prisca seruatur honos te præside templis,

Et casa tam culto sub Ioue numen habet.

S ic noua dum condis reuocas Auguste priora,

Debentur que sunt, queque fuere tibi.

In Gelliam.

N on per mystica sacra Dindymenes,

N ec per niliace bouem iuuence.

N ullos deniq; per deos, deasq;

I urat Gellia, sed per uniones,

H os amplectitur, hos deosculatur,

H os fratres uocat, & uocat sorores,

H os natis amat acrius duobus,

H is si quo careat misella casu,

V ictoram negat esse se nec horam.

H eu quam bene nunc Papyriane

A nnei facer et manus Sereni.

Ad Domitianum.

D ante tibi turba querulos Auguste libellos,

N os quoq; quod domino carmina parua damus.

P osse deum rebus pariter, musisq; uacare

Scimus, & haec etiam ferta placere tibi.

F er uates Auguste tuos, nos gloria dulcis,

N os tua cura pior, delitiæq; sumus.

N on querens te sola decet, nec laurea Phœbi;

F iat & ex hedera ciuica nostra tibi.